NRC 16-3-02

Flirtende bankiers fuseren niet

De munt is er, de markt niet. Grote overnames in de Europese financiële sector laten nog steeds op zich wachten. „Een sluipende consolidatie is gaande."

Door onze redacteur
JEROEN WESTER

AMSTERDAM, 16 MAART. Ze waren deze week weer niet van de lucht. De speculaties over fusies en overnames door de Nederlandse banken en verzekeraars. Dat gebeurt niet alleen door fanatasierijke effectenhandelaren en beleggingsadviseurs. De topmannen van grote Nederlandse financiële instellingen lopen al jaren graag vooruit op de krachtenbundeling in de Europese financiële sector.

Bestuursvoorzitter Anton van Rossum van Fortis zei deze week er hard aan te werken om haantje de voorste te zijn als het fusie- en overnamespel daadwerkelijk losbarst. De topman van de bank- en verzekeringsinstelling is hier niet zomaar op gespitst. Fortis heeft minder internationale spreiding dan ABN Amro en ING. Fortis is voornamelijk een Benelux-bank. Daarom wil het concern binnen afzienbare tijd fuseren met een Europese branchegenoot. Van Rossum heeft zichzelf tot de zomer van 2004 de tijd gegeven. De krachtenbundeling moet plaats vinden op basis van gelijkwaardigheid.

Ook de coöperatieve Rabobank ontkomt niet aan de *shuffle* in Europa. Voorzitter van de hoofddirectie Hans Smits wenst niet „de Friesland Bank van Europa" te worden, zo laat hij weten in *Bank- en Effectenbedrijf*, een vakblad voor de financiële sector. Internationaal streeft de topman een uitbouw van de boerenbanken na. Ondanks de sterke positie onder Nederlandse agrariërs signaleert hij een witte vlek in het bankieren van vermogende particulieren. „Weet u hoe dat gaat? Men bankiert veertig jaar lang bij ons en als men dan de boerderij verkoopt en men heeft tien miljoen, dan wil men eens wat anders en gaat men naar een ander." De fusie met de Duitse DG Bank mislukte, maar dat weerhoudt Smits er niet van om op den duur „een stuk zeggenschap te moeten delen", zolang de regie maar niet uit handen hoeft te worden gegeven.

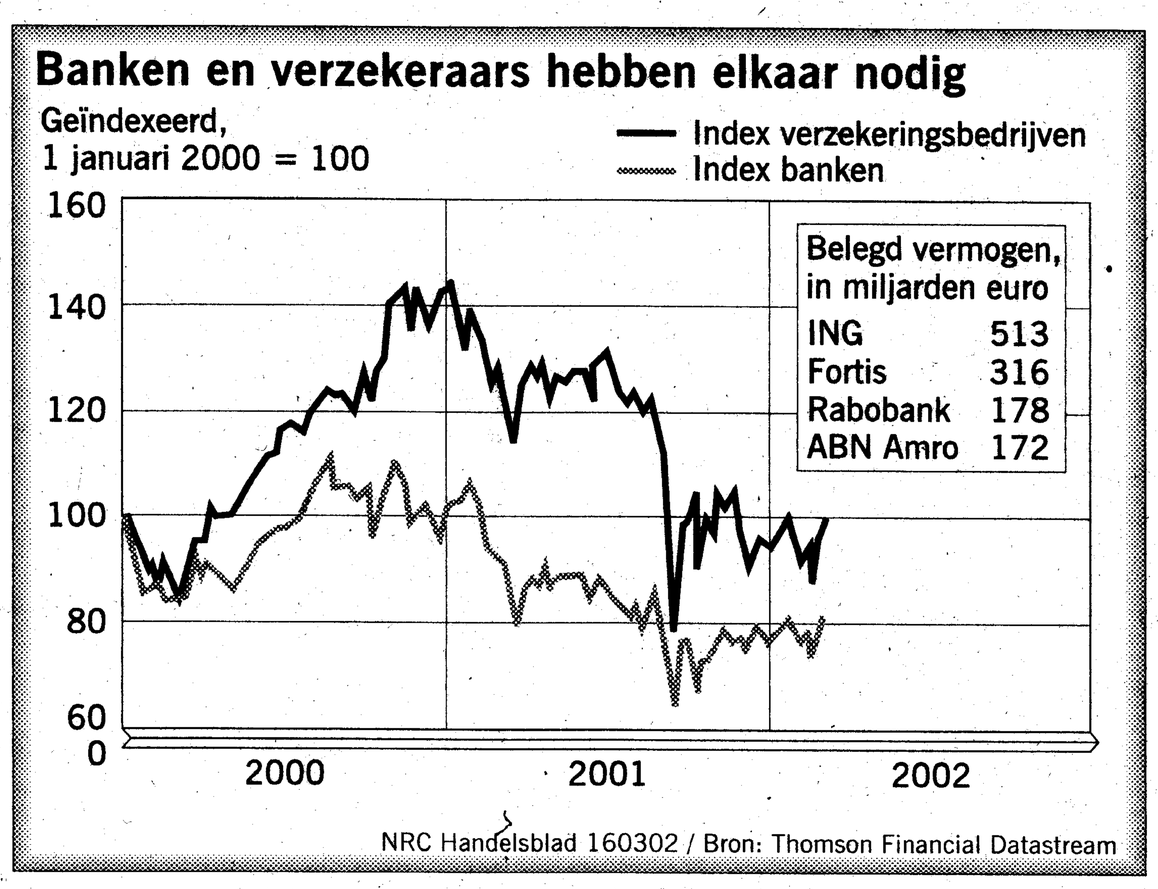

BEURS WEEKOVERZICHT

Licht het aan deze instelling – wel krachten bundelen, maar ik blijf de baas – dat er nog steeds nauwelijks grote grensoverschrijdende *deals* zijn geweest? Volgens KPMG-consultant Jurgen van Breukelen is er wel degelijk een ingrijpende herschikking in het Europese bank- en verzekeringswezen gaande, alleen voltrekt deze zich buiten het gezichtsveld. „Een sluipende consolidatie is gaande. Natuurlijk, iedereen heeft een grote fusie of overname op de agenda staan. Ondertussen vindt er een soort landenspelletje plaats. Te kleine posities worden verkocht. Dat gebeurde vroeger niet. Toen was iedereen alleen maar aan het kopen, aan het groeien."

Financiële instellingen eisen tegenwoordig allemaal een plaats in een top-drie of top-vijf. ABN Amro heeft om die reden zijn activiteiten in elf landen afgestoten. Fortis verkocht onlangs zijn Franse verzekeringsactiviteiten omdat de marktpositie te marginaal was. Tegelijkertijd sprokkelen de ondernemingen vermogensbeheer bij elkaar. Juist hier geldt schaalgrootte als belangrijkste winstmotor. Van Breukelen: „Als een vermogensbeheerder in de etalage komt, is er meteen een stormloop van geïnteresseerden. Voor het beheer van vermogen heb je slechts één keer een apparaat nodig. Wanneer dat er staat, zorgt extra vermogen niet voor veel extra werk. En wel snel voor extra inkomsten."

In Nederland heeft ING met ruim 500 miljard euro veruit het grootste vermogen onder beheer. Dat komt onder meer door de levensverzekeraars die in Amerika werden aangekocht. Fortis (316 miljard) en Aegon (278 miljard) blazen door hun verzekeringsactiviteiten ook hun partijtje mee. ABN Amro sluit de rijen. Rabobank is nog net iets groter dankzij de gestalde miljarden bij dochter Robeco. De laatste twee banken breidden hun aandeel de afgelopen weken uit met samenwerkingsverbanden in Zweden (ABN Amro) en Zwitserland (Rabo).

ING is de enige financiële reus die grote overnames op korte termijn uitsluit. Het concern is de afgelopen jaren zo sterk gegroeid door acquisities dat het pas op de plaats moet maken om alle aanwinsten fatsoenlijk te integreren. Daarnaast behoort de overbodige weelde tot het verleden. Het concern kan een grote vis niet meer zo makkelijk betalen.

De bestuurders die wel over de grote stap voorwaarts filosoferen hebben de beurzen tegen. Nederlandse banken en verzekeraars zagen hun marktwaarde de afgelopen jaren niet stijgen. De koers van Fortis daalde deze week weer met 4 procent na de jaarcijfers. Daarnaast zorgt de slapte op de markt voor het uitblijven van grote *deals* in andere sectoren. De banken hebben minder werk met hun zakenbankactiviteiten. Tijdens de laatste fusiegolf in andere bedrijfstakken werd de druk juist hoger om groot te zijn, om op die manier te zorgen bij zo veel mogelijk transacties betrokken te zijn. De huidige markt dempt volgens Van Breukelen de onafwendbare grensoverschrijdende krachtenbundeling in de financiële sector zelf.

Daar blijven alle bestuurders het roerend over eens. De Europese integratie is onafwendbaar. Wat nu nog nodig is, is een aantrekkende conjunctuur en een krimpend ego van de *chief executive officers*. Tot die tijd verloopt de consolidatie sluipend, stapje voor stapje.

Indices Euronext | **Toelichting bij weekoverzicht**